

Examen VMBO-GL en TL

2021

tijdvak 1
woensdag 19 mei
9.00 - 11.00 uur

aardrijkskunde CSE GL en TL

Achter dit examen is een erratum opgenomen.

Achter het correctievoorschrift is een aanvulling op het correctievoorschrift opgenomen.

Dit examen bestaat uit 46 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 57 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Open vragen

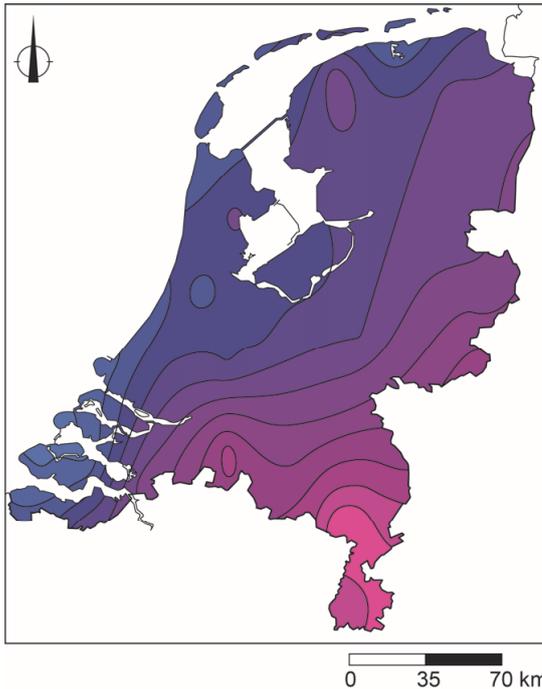
Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Weer en klimaat

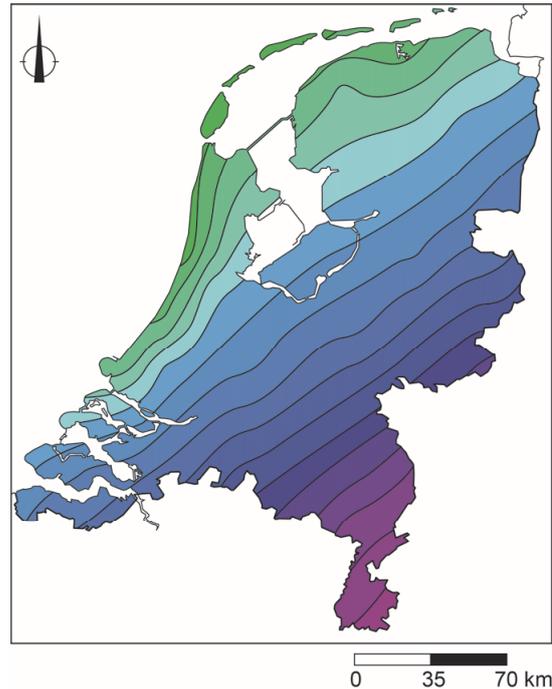
- 1p 1 De overheersende windrichting in Nederland is zuidwestenwind. In de winter is het bij zuidwestenwind in Nederland verder landinwaarts meestal kouder dan aan zee.
- Geef de oorzaak waardoor het in de winter bij zuidwestenwind verder landinwaarts meestal kouder is dan aan zee.

bron 1

Temperatuur in Nederland op
6 januari 2009

bron 2

Temperatuur in Nederland op
7 januari 2009

Legenda:
temperatuur in °C

 3 tot 4	 -1 tot -2	 -6 tot -7	 -11 tot -12
 2 tot 3	 -2 tot -3	 -7 tot -8	 -12 tot -13
 1 tot 2	 -3 tot -4	 -8 tot -9	 -13 tot -14
 0 tot 1	 -4 tot -5	 -9 tot -10	 -14 tot -15
 0 tot -1	 -5 tot -6	 -10 tot -11	 -15 tot -16

2p **2** Bekijk bron 1 en bron 2.

In bron 1 en bron 2 staan weerkaarten van twee opeenvolgende dagen in de winter.

Over deze weerkaarten worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: op 6 januari was het in Nederland kouder dan op 7 januari.

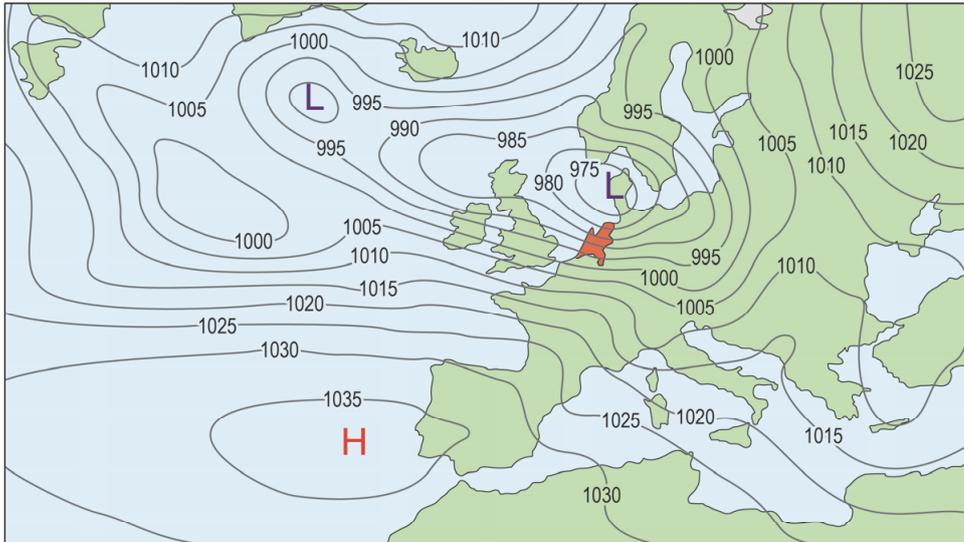
Uitspraak 2: op 6 januari lag Nederland onder invloed van een lagedrukgebied.

Uitspraak 3: op 6 januari was de zee-invloed op de temperatuur groter dan op 7 januari.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 3

Weer in Europa op 3 januari 2018

Legenda:

-1025- luchtdruk

L lagedrukgebied

H hogedrukgebied

1p 3 Bekijk bron 3.

Naar aanleiding van bron 3 worden twee uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: op 3 januari 2018 was het bijna windstil in Nederland.

Uitspraak 2: lucht stroomt van een hogedrukgebied naar een lagedrukgebied en heeft op het noordelijk halfrond door het draaien van de aarde een afwijking naar rechts.

→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 4

De reuzenteek

In Europa kwam de reuzenteek tot voor kort alleen voor in het Middellandse Zeegebied en in Zuidoost-Europa. Reuzenteken voeden zich vooral op kleine zoogdieren en vogels. Volwassen vrouwtjes van de reuzenteken voeden zich op hoefdieren zoals runderen en schapen, en soms op een mens.

1p 4 Lees bron 4.

De reuzenteek is in de zomer van 2019 een aantal keren waargenomen in Nederland.

→ Beredeneer of deze tekensoort in Nederland in de toekomst vaker of minder vaak zal voorkomen.

Doe het zo:

- Kies eerst vaker of minder vaak.
- Geef daarna een klimatologische verklaring voor je keuze.

bron 5

Tekst met keuzemogelijkheden

Extreem weer in Madrid op 27 augustus 2019

Madrid en omgeving zijn gisteravond getroffen door een felle hagelstorm, waardoor heel wat straten onder water kwamen te staan. De hagelstorm is ontstaan door stromingen in de atmosfeer. De lucht wordt eerst opgewarmd, waardoor de lucht gaat ... **1** ... (stijgen / dalen).

Boven in de atmosfeer is het ... **2** ... (kouder / warmer).

Hierdoor ... **3** ... (condenseert / verdampt) de lucht en ontstaat er een wolk. In de wolk kunnen hagelstenen ontstaan. De hagelstenen bewegen in de wolk omhoog en omlaag, waardoor de hagelstenen steeds ... **4** ... (groter / kleiner) worden. Uiteindelijk vallen ze naar beneden.

2p **5** Lees bron 5.

In bron 5 staat achter de cijfers 1, 2, 3 en 4 een keuzemogelijkheid.

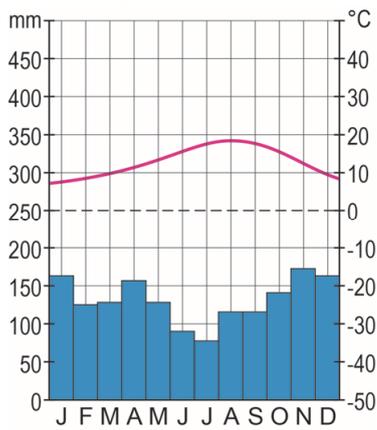
→ Neem de cijfers uit de tekst over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 6
Spanje

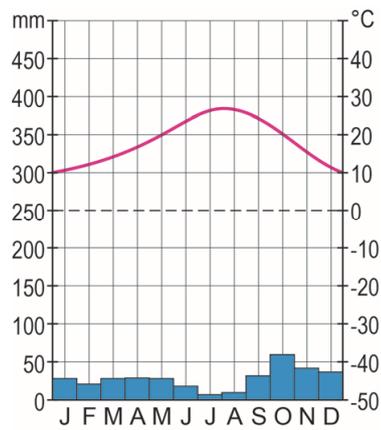

bron 7
Klimaatgrafieken van drie plaatsen in Spanje

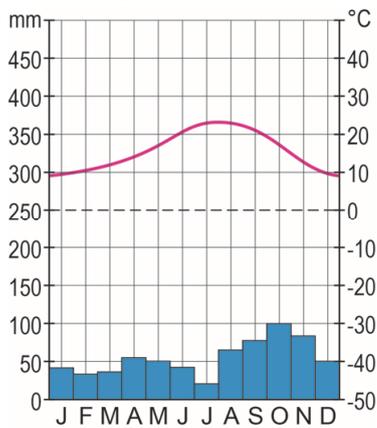
klimaatgrafiek P

klimaatgrafiek Q

klimaatgrafiek R

- 1p 6 Bekijk bron 6 en bron 7.
 Waar staan de plaatsnamen uit bron 6 juist bij de klimaatgrafieken uit bron 7?

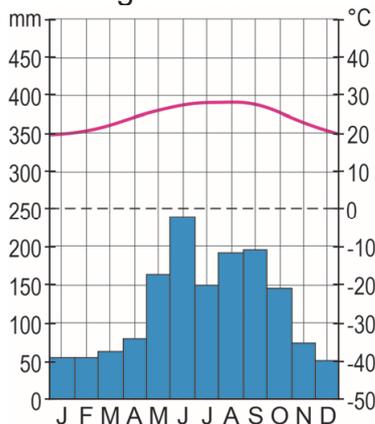
	klimaatgrafiek P	klimaatgrafiek Q	klimaatgrafiek R
A	Barcelona	Murcia	San Sebastián
B	Barcelona	San Sebastián	Murcia
C	San Sebastián	Barcelona	Murcia
D	San Sebastián	Murcia	Barcelona

- 2p 7 Bekijk bron 7.
 → Beredeneer welke klimaatgrafiek van de plaats met de **minste** uv-straling is.
 Doe het zo:
- Kies eerst klimaatgrafiek P, Q of R.
 - Geef daarna met behulp van bron 7 een argument voor je keuze.

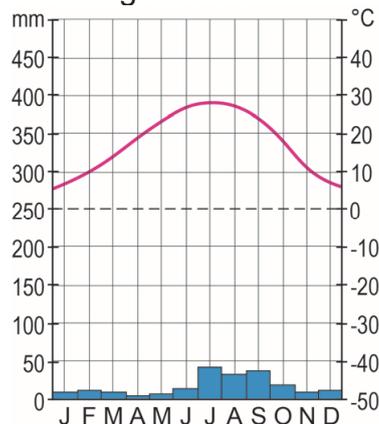
bron 8

Twee klimaatgrafieken van plaatsen in de Verenigde Staten

klimaatgrafiek X

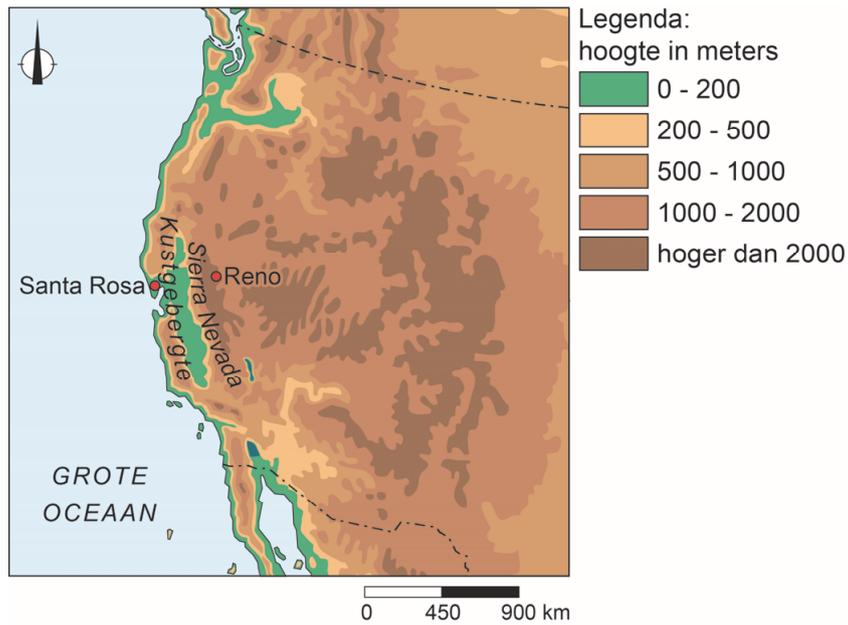
klimaatgrafiek Y

- 1p 8 Bekijk bron 8.
 Door zonnepanelen te plaatsen kan de ecologische voetafdruk van de inwoners van de Verenigde Staten kleiner worden.
 In de plaats met klimaatgrafiek Y is de opbrengst van de zonnepanelen hoger dan in de plaats met klimaatgrafiek X.
 → Geef hiervan de klimatologische oorzaak.

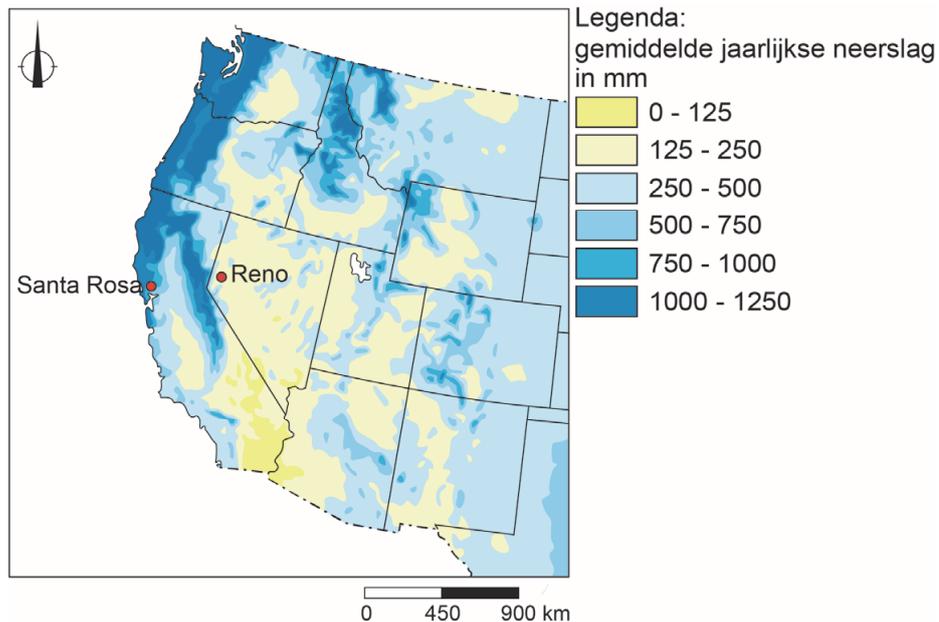
bron 9

Het westen van de Verenigde Staten, reliëf

bron 10

Neerslag in het westen van de Verenigde Staten

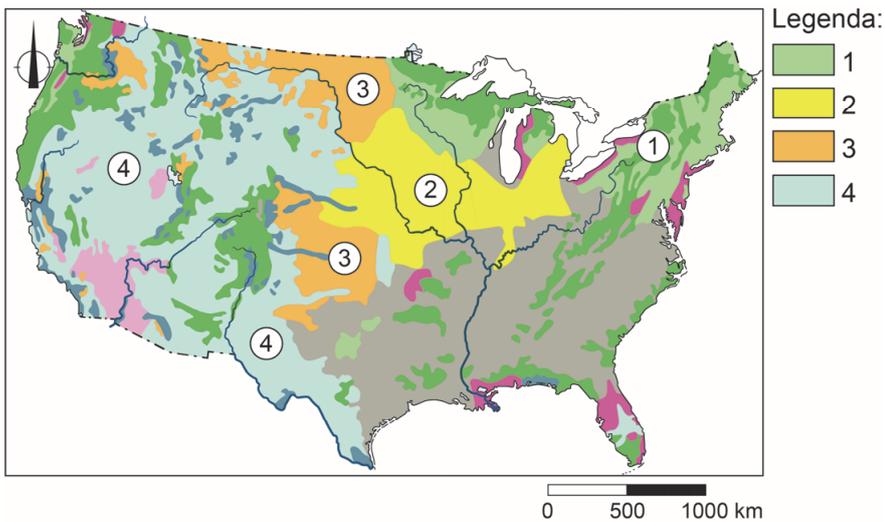
1p 9

Bekijk bron 9 en bron 10.

De overheersende wind in het westen van de Verenigde Staten is een westenwind.

→ Geef met behulp van bron 9 de oorzaak waardoor in Reno minder neerslag valt dan in Santa Rosa.

bron 11
Bodemgebruik Verenigde Staten

- 1p 10 Bekijk bron 11.
In bron 11 zijn vier vormen van bodemgebruik vervangen door de cijfers 1, 2, 3 en 4.
Welk bodemgebruik komt het meest voor bij cijfer 2?
- A extensieve veehouderij
 - B intensieve veehouderij
 - C verbouw van mais en sojabonen
 - D verbouw van tarwe

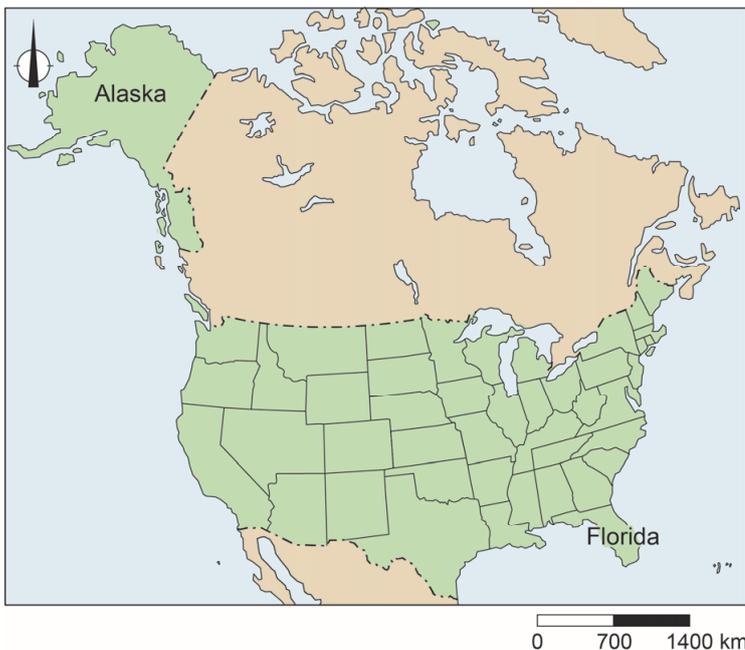
bron 12

Toendra in Alaska

bron 13

Verenigde Staten

2p 11 Bekijk bron 12 en bron 13.

Over bron 12 en bron 13 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: de lage temperatuur in het noorden van Alaska zorgt ervoor dat daar geen bomen kunnen groeien.

Uitspraak 2: de invalshoek van de zonnestralen in Alaska is groter dan in Florida.

Uitspraak 3: door klimaatverandering zal de grens van de toendra in Alaska opschuiven naar het noorden.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

- 1p 12 In de staat Utah in de Verenigde Staten is in augustus 2019 een wielervedstrijd gehouden. De wielrenners begonnen op 1.000 meter hoogte bij een temperatuur van 34 graden Celsius. De finish lag op 3.000 meter hoogte.
Wat was de temperatuur bij de finish?
- A 14 graden Celsius
 - B 22 graden Celsius
 - C 28 graden Celsius
 - D 40 graden Celsius

bron 14

Orkaanseizoenen in de Verenigde Staten

Het jaar 2018 had een druk orkaanseizoen. Het orkaanseizoen loopt van 1 juni tot en met 30 november. In 2018 ontstonden vijftien stormen. Acht daarvan bereikten het stadium van orkaan. Twee van die acht werden zogenaamde 'major hurricanes', zware orkanen die minimaal categorie 3 werden. Bij deze categorie ligt de windsnelheid boven 178 km/uur.

- 1p 13 Lees bron 14.
In bron 14 staat dat het orkaanseizoen in de Verenigde Staten loopt van 1 juni tot en met 30 november.
→ Geef de oorzaak waardoor de meeste orkanen in de Verenigde Staten juist in deze periode ontstaan.

bron 15

Verenigde Staten, baan van twee orkanen

Legenda:

→ baan van een orkaan

0 350 700 km

1p 14 Bekijk bron 15.

Niet elke orkaan krijgt evenveel aandacht in de media.

→ Beredeneer welke orkaan de meeste media-aandacht in de Verenigde Staten zal hebben gekregen: Katrina 2005 of Earl 2010.

Doe het zo:

- Kies eerst Katrina 2005 of Earl 2010.
- Geef daarna met behulp van bron 15 een argument voor je keuze.

bron 16

Bord van een evacuatie-route langs een snelweg in de Verenigde Staten

1p 15 Bekijk bron 16.

In bron 16 staat een bord van een evacuatie-route langs een snelweg.

→ Beargumenteer of dit bord langs de snelweg hoort bij een evacuatie-route bij een naderende orkaan of bij een naderende tornado.

Doe het zo:

- Kies eerst orkaan of tornado.
- Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 17

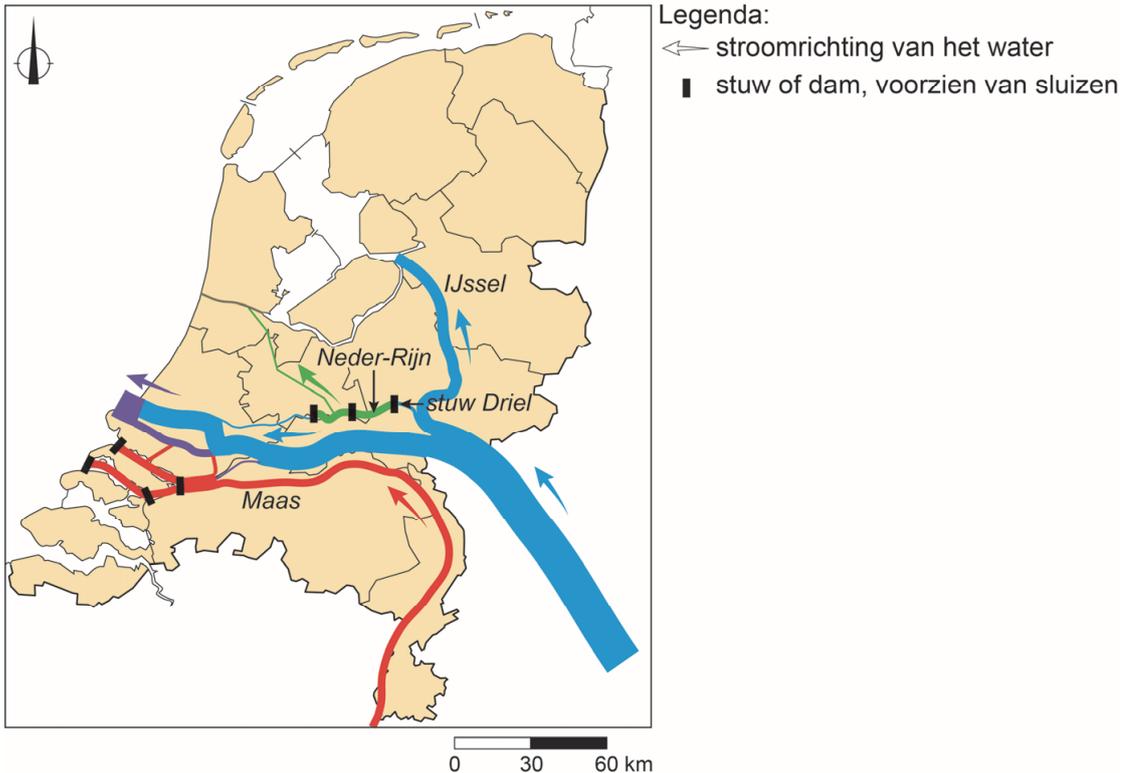
Rivierkleilandschap bij Herwijnen

- 2p **16** Bekijk bron 17.
Over bron 17 worden drie uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: de kribben zorgen ervoor dat de vaargeul voldoende diep blijft.
Uitspraak 2: de uiterwaarden liggen dicht bij de rivier en liggen dus lager dan het land aan de andere kant van de dijk.
Uitspraak 3: de uiterwaarden worden voornamelijk voor akkerbouw gebruikt.
→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 18

Waterverdeling rivieren Nederland

bron 19

Stuw bij Driel

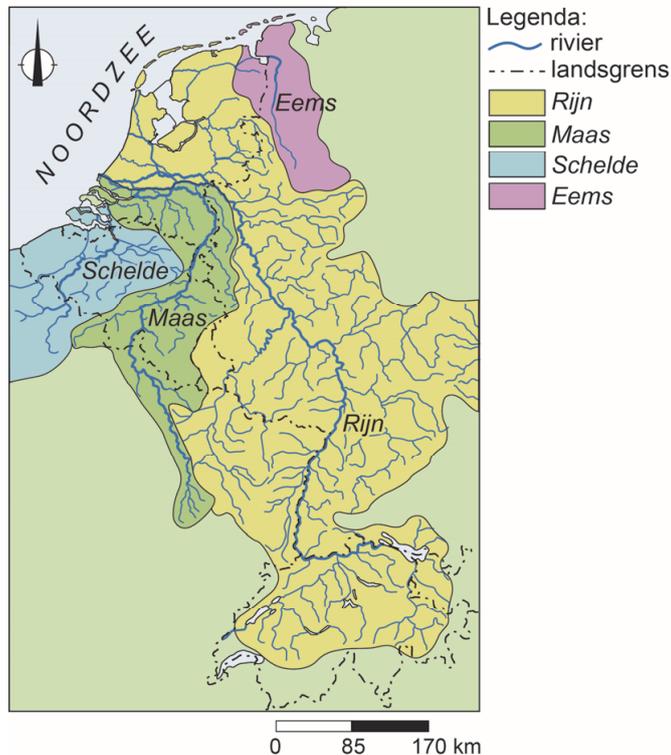

- 1p 17 Bekijk bron 18 en bron 19.
In bron 18 is de waterverdeling van Nederland te zien. De stuw bij Driel wordt wel de 'kraan van Nederland' genoemd.
→ Wat is de functie van een stuw?
- 1p 18 Bekijk bron 18 en bron 19.
→ Beargumenteer of Rijkswaterstaat de stuw bij Driel moet openen of moet sluiten als er meer water richting het IJsselmeer moet worden afgevoerd.
Doe het zo:
- Kies eerst openen of sluiten.
 - Geef daarna een argument voor je keuze.

- 1p 19 Steeds meer gemeenten werken aan maatregelen om wateroverlast in woonwijken bij hevige buien tegen te gaan.
→ Noem een maatregel die gemeenten hiertegen samen met bewoners kunnen nemen.

bron 20

Stroomgebied van vier internationale rivieren

- 1p 20 Bekijk bron 20.
Maaswater wordt veel gebruikt voor drinkwaterproductie. De kwaliteit van het Maaswater is in de zomermaanden anders dan in de wintermaanden.
→ Beredeneer in welke maanden de kwaliteit van het Maaswater **beter** zal zijn.
Doe het zo:
– Kies eerst zomermaanden of wintermaanden.
– Geef daarna de oorzaak waardoor de waterkwaliteit in die maanden beter is.
- 1p 21 Bekijk bron 20.
In het hele stroomgebied van de Maas worden maatregelen genomen om wateroverlast tegen te gaan.
Stel dat België overloopgebieden langs de Maas gaat aanleggen.
→ Beredeneer of de kans op wateroverlast door de Maas in Nederland in dat geval groter of kleiner wordt.
Doe het zo:
– Kies eerst groter of kleiner.
– Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 21

Verdroging

Het probleem van verdroging wordt elke droge zomer erger. In de winter valt er meestal veel regen, maar dat water wordt via rechte sloten en gekanaliseerde beekjes snel afgevoerd en verdwijnt uiteindelijk in zee. We moeten de natuur nat houden en boeren moeten over grondwater kunnen beschikken om te beregenen.

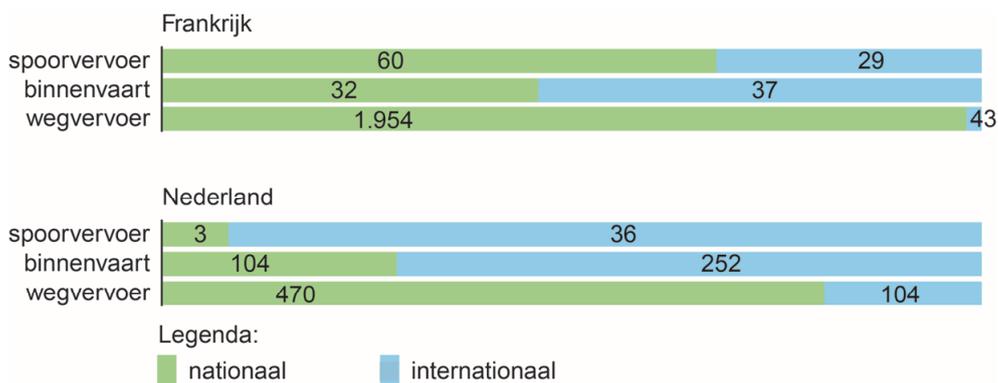
1p 22 Lees bron 21.

Waterschappen in Nederland hebben er in het verleden voor gezorgd dat water snel kon worden afgevoerd, maar in perioden van droogte kan dit tot problemen leiden. Waterschappen moeten er in perioden van droogte voor zorgen dat er voldoende (zoet) water beschikbaar is. Dat kan door verschillende maatregelen te nemen.

→ Geef een voorbeeld van zo'n maatregel.

bron 22

Europees goederenvervoer, 2013 (x 1 miljoen ton)

1p 23 Bekijk bron 22.

Naar aanleiding van bron 22 worden twee uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: binnen Nederland wordt het grootste deel van het aantal ton te vervoeren goederen per binnenvaartschip vervoerd.

Uitspraak 2: binnen Nederland wordt in verhouding een groter deel van het aantal ton te vervoeren goederen per binnenschip vervoerd dan in Frankrijk.

→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 23

Vier locaties aan de rivier de Chang Jiang

foto 1

foto 2

foto 3

foto 4

- 1p 24 Bekijk bron 23.
Wat is de juiste volgorde van de foto's, vanaf de oorsprong naar de monding van de Chang Jiang?
- A 1 - 2 - 3 - 4
 - B 2 - 1 - 3 - 4
 - C 2 - 1 - 4 - 3
 - D 3 - 4 - 1 - 2
 - E 3 - 4 - 2 - 1
 - F 4 - 3 - 1 - 2

bron 24

Krantenartikel 2015

Tijdens zijn staatsbezoek aan China bezocht koning Willem-Alexander het Lössplateau. De koning bekeek hoe de strijd is aangegaan met de eeuwenlange erosie. Inmiddels zijn al een paar duizend vierkante kilometer onder handen genomen. Een bijna-woestijnlandschap is zo veranderd in een groen en weer vruchtbaar gebied.

Koning Willem Alexander op bezoek op het Lössplateau

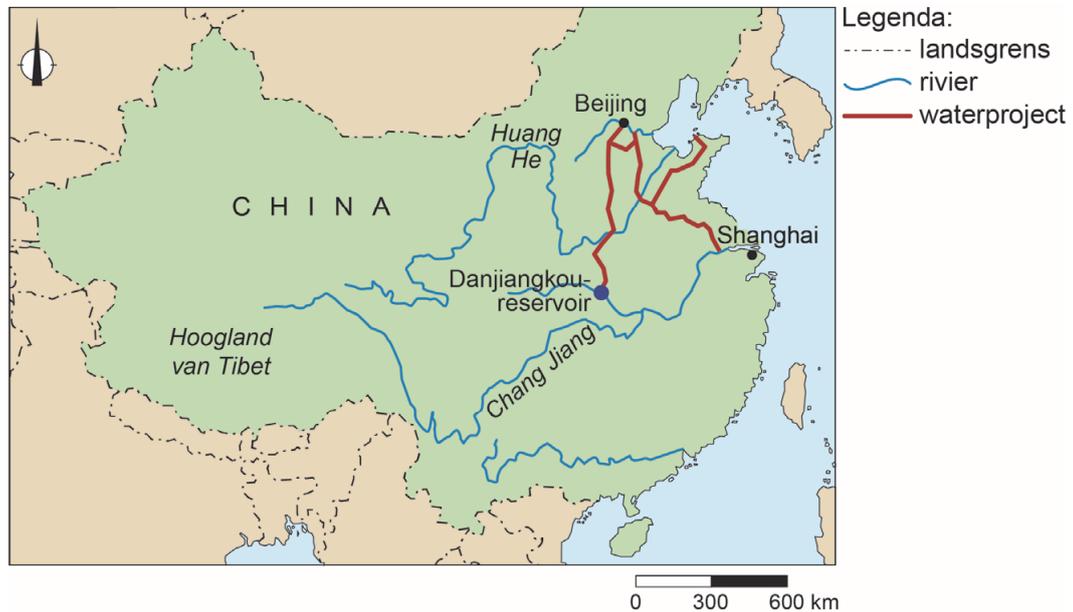

- 2p **25** Lees bron 24.
→ Noem twee maatregelen om de bodemerosie op het Lössplateau te bestrijden.

bron 25

Waterproject China

China heeft een groots en duur waterproject gebouwd. Via een uitgebreid netwerk van kanalen en pompinstallaties worden enorme hoeveelheden water verplaatst. In 2014 werd dit project voltooid.

1p 26 Lees en bekijk bron 25.

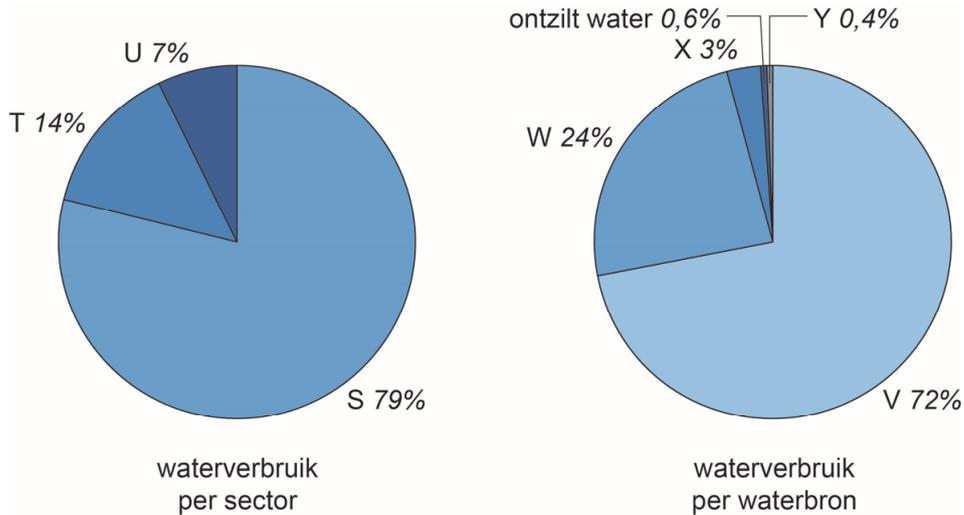
→ Beredeneer of door het grote waterproject in China water verplaatst wordt van noord naar zuid of van zuid naar noord.

Doe het zo:

- Kies eerst van noord naar zuid of van zuid naar noord.
- Onderbouw daarna je keuze met een klimatologisch argument.

bron 26

Waternverbruik in Egypte

- 2p 27 Bekijk bron 26.
In bron 26 staan twee cirkeldiagrammen over het waterverbruik in Egypte.
→ Welke letter in bron 26 geeft het waterverbruik van de landbouw aan?
Kies S, T of U.
→ Welke letter in bron 26 geeft het percentage oppervlaktewater aan dat gebruikt wordt in Egypte? Kies V, W, X of Y.
- 1p 28 Het gebruik van ontzilt water is niet voor elk land in het Midden-Oosten de meest voor de hand liggende oplossing bij een watertekort.
→ Geef een reden waarom niet.

bron 27

Waterstress in Jordanië

Jordanië is een van de droogste landen ter wereld. Door klimaatverandering, toestroom van vluchtelingen en milieuvuiling wordt het waterprobleem ernstiger. Mogelijk zit het land al in 2025 zonder water. “Water is een kwestie van nationale veiligheid, niet alleen voor Jordanië, maar ook voor de buurlanden”, zegt Gidon Bromberg van de regionale organisatie EcoPeace Middle East.

bron 28

Stroomgebied van de Jordaan

- 1p **29** Lees bron 27 en bekijk bron 28.
De waterschaarste leidt in een aantal landen tot nationale problemen, maar kan ook leiden tot problemen tussen landen. Bijvoorbeeld Jordanië en Israël zouden een waterconflict kunnen krijgen.
→ Geef met behulp van bron 28 aan waardoor een waterconflict kan ontstaan tussen Israël en Jordanië.

bron 29

Sperziebonen uit de Nijldelta

- 1p 30 Bekijk bron 29.
In Egypte worden tegenwoordig veel sperziebonen verbouwd.
Welke vorm van irrigatie is het duurzaamst voor de teelt van sperziebonen in Egypte?
- A beregening
 - B druppelirrigatie
 - C oppervlakte-irrigatie
- 1p 31 De vruchtbaarheid van de landbouwgebieden in de Nijldelta is sterk afgenomen. Dit heeft voor een deel te maken met de bouw van de Aswandam.
- Wat is de oorzaak van de afname van de vruchtbaarheid in de Nijldelta sinds de bouw van de Aswandam?

Bevolking en ruimte

bron 30

Bevolkingsontwikkeling van Nederland eerste helft 2019

In de eerste zes maanden van 2019 werden in Nederland 82.000 kinderen geboren, terwijl er 77.000 mensen zijn gestorven.

Door buitenlandse migratie nam de bevolking toe. 72.000 mensen verlieten Nederland en er kwamen 113.000 mensen bij. Migratie zorgde voor een toename van 41.000 mensen.

In de eerste zes maanden van 2019 kwamen 21.000 Europese migranten naar Nederland. In de eerste zes maanden van 2018 waren dat er nog 14.000. De migranten uit Polen vormden zowel in 2018 als in 2019 de grootste groep binnen de Europese migranten.

- 1p **32** Lees bron 30.
Over bron 30 worden twee uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: Nederland had in de eerste helft van 2019 een sterfte-overschot én een migratieoverschot.
Uitspraak 2: Poolse migranten die zich vestigden in Nederland hebben vooral een politiek migratiemotief.
→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 31

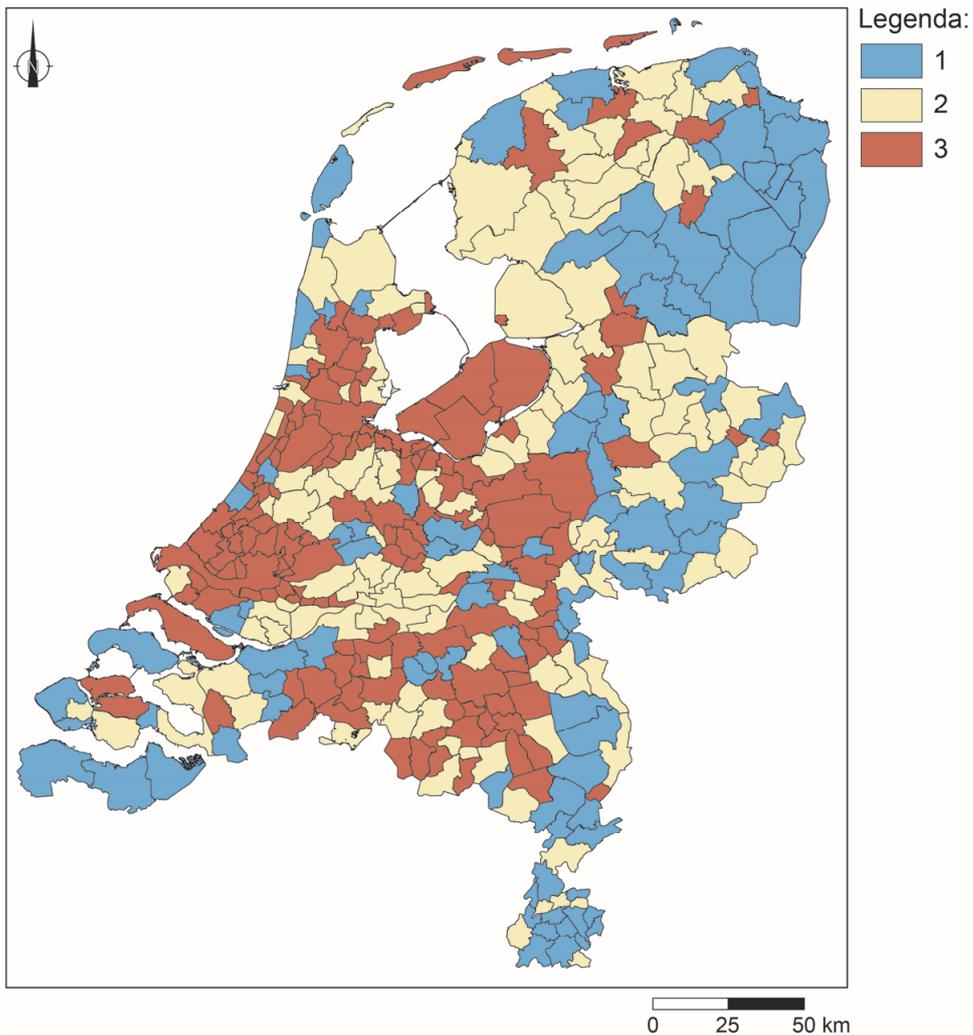
Bevolkingsdaling

In Nederland zijn verschillende regio's met een bevolkingsdaling. Bevolkingsdaling kan ingrijpende gevolgen hebben voor de leefbaarheid in een gebied. Om deze regio's leefbaar te houden werkt de Rijksoverheid samen met andere overheden en maatschappelijke partners aan het beleidsplan Bevolkingsdaling.

- 2p **33** Lees bron 31.
→ Noem twee demografische oorzaken waardoor in een deel van Nederland bevolkingsdaling plaatsvindt.

bron 32

Bevolkingsontwikkeling per gemeente, 2012 – 2025

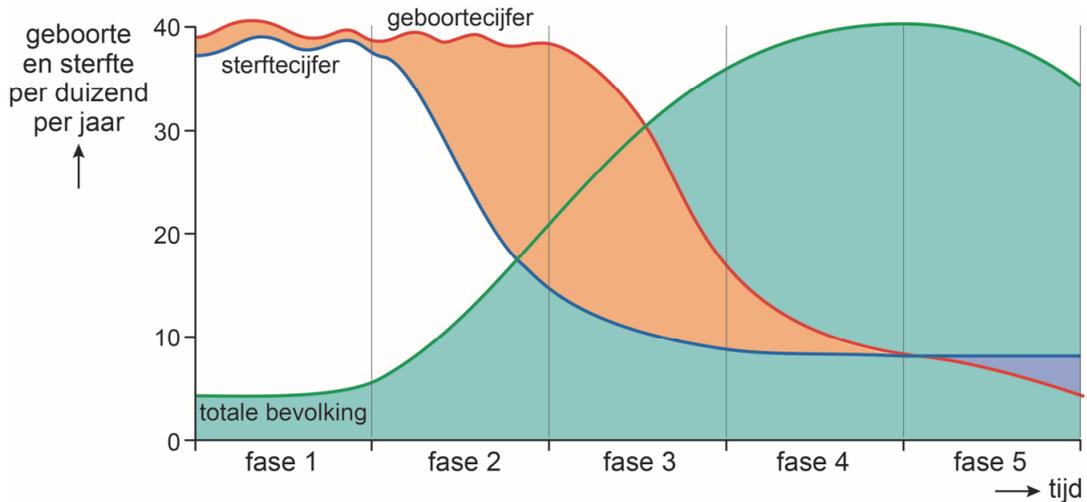

- 1p 34 Bekijk bron 32.
In de legenda van bron 32 zijn de omschrijvingen vervangen door de cijfers 1, 2 en 3.
Waar staat bij de cijfers 1, 2 en 3 de juiste omschrijving?

	1	2	3
A	groei	krimp	stabiel
B	groei	stabiel	krimp
C	krimp	groei	stabiel
D	krimp	stabiel	groei
E	stabiel	groei	krimp
F	stabiel	krimp	groei

bron 33

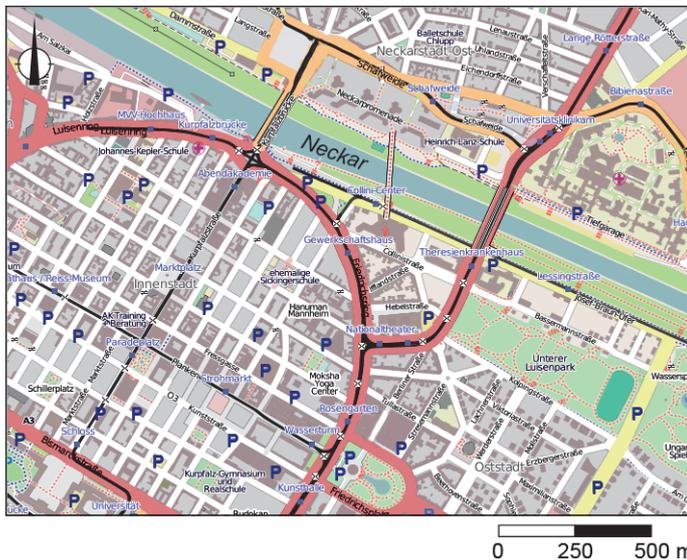
Demografisch transitie-model

- 1p 35 Bekijk bron 33.
Nederland zat in 2015 in fase 4 van het demografisch transitie-model.
→ Beargumenteer of Duitsland in 2015 in dezelfde fase zat als Nederland.
Doe het zo:
- Kies eerst Duitsland zat in 2015 **ook in fase 4** of **niet in fase 4**.
 - Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 34

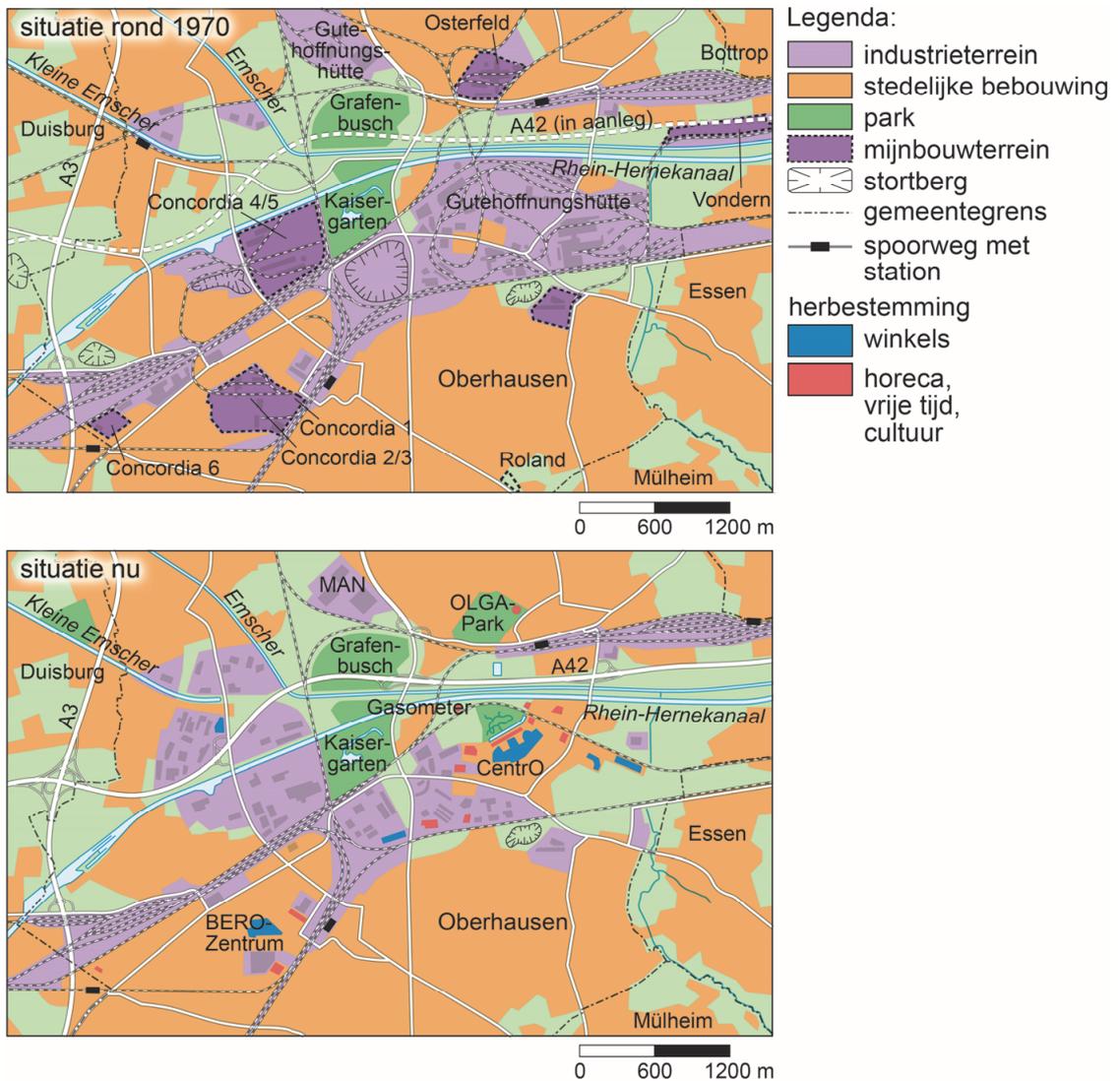
Deel van de stadsplattegrond van Mannheim

- 1p 36 Bekijk bron 34.
Het stadsdeel aan de zuidoever van de Neckar is na de Tweede Wereldoorlog herbouwd.
→ Geef hiervoor een aanwijzing die in bron 34 te zien is.

bron 35

Oberhausen, stedelijke ontwikkeling

2p 37

Bekijk bron 35.

Oberhausen ligt midden in het Ruhrgebied.

Over bron 35 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: bij de industriële ontwikkeling van het Ruhrgebied speelde de ligging aan de Rijn een belangrijke rol.

Uitspraak 2: tussen 1970 en 2015 is in Oberhausen de werkgelegenheid in de industrie afgenomen en die in de diensten toegenomen.

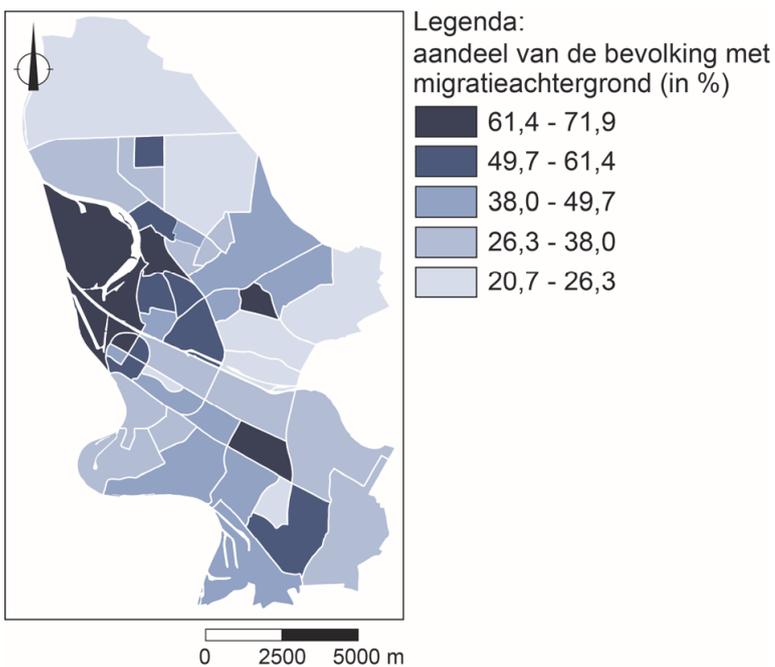
Uitspraak 3: de omzetting van een mijnbouwterrein in een park is een voorbeeld van herinrichting.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 36
Duitsland

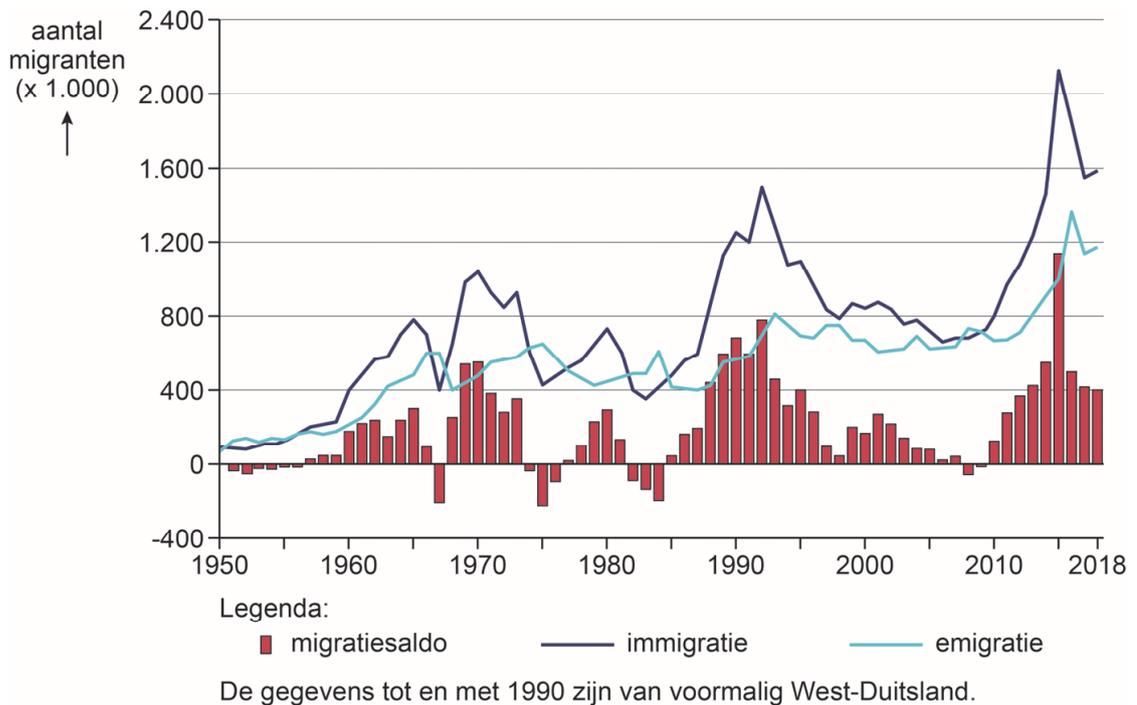
bron 37
Mannheim, aandeel van de bevolking met migratie-achtergrond, 2017

- 1p **38** Bekijk bron 36 en bron 37.
→ Beredeneer met behulp van bron 37 of in Mannheim in 2017 sprake was van segregatie.
Doe het zo:
- Kies eerst er is **wel sprake van segregatie** of er is **geen sprake van segregatie**.
 - Geef daarna met behulp van bron 36 een argument voor je keuze.

bron 38

Immigratie en emigratie in Duitsland 1950 – 2018

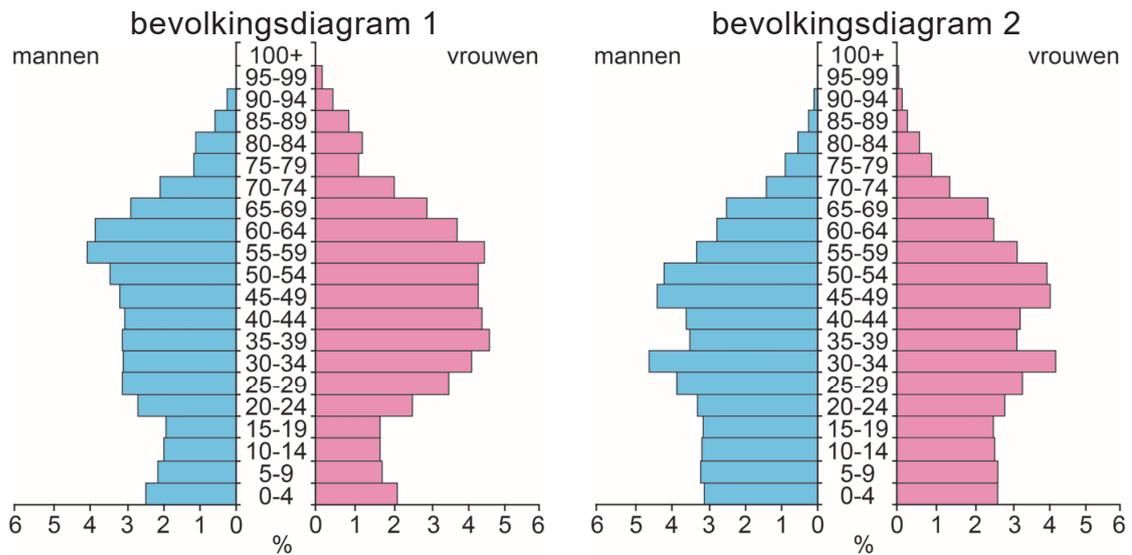

1p **39** Bekijk bron 38.
 Duitsland heeft in elke periode een andere belangrijke groep immigranten.
 Waar staat de juiste groep immigranten bij elke periode?

	1960 – 1965	1968 – 1974	2010 – 2018
A	asielzoekers uit oorlogsgebieden	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije	gezinshereniging
B	asielzoekers uit oorlogsgebieden	gezinshereniging	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije
C	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije	asielzoekers uit oorlogsgebieden	gezinshereniging
D	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije	gezinshereniging	asielzoekers uit oorlogsgebieden
E	gezinshereniging	asielzoekers uit oorlogsgebieden	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije
F	gezinshereniging	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije	asielzoekers uit oorlogsgebieden

bron 39

Twee bevolkingsdiagrammen uit 2019

- 1p 40 Bekijk bron 39.
In bron 39 staan de bevolkingsdiagrammen van China en van de Chinese stad Hongkong.
→ Beargumenteer welk bevolkingsdiagram van Hongkong is.
Doe het zo:
- Kies eerst bevolkingsdiagram 1 of bevolkingsdiagram 2.
 - Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 40

Vergrijzing

China vergrijst steeds meer. De werkzame bevolking (16 tot en met 59 jaar) is in 2017 met 5,5 miljoen afgenomen. Dit is een daling voor het zesde jaar op rij. Het aandeel ouderen neemt sterk toe. In 2050 zal dit aandeel 35 procent van de bevolking zijn, tegenover 17,5 procent nu.

- 2p 41 Lees bron 40.
Over de tekst in bron 40 worden drie uitspraken gedaan.
- Uitspraak 1: de stijging van de welvaart heeft bijgedragen aan de sterke vergrijzing in China.
- Uitspraak 2: afschaffing van de eenkindpolitiek zal de komende tientallen jaren leiden tot toename van de vergrijzing in China.
- Uitspraak 3: door de eenkindpolitiek zullen er de komende tientallen jaren in verhouding weinig vrouwen in de vruchtbare leeftijd zijn in China.
- Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 41

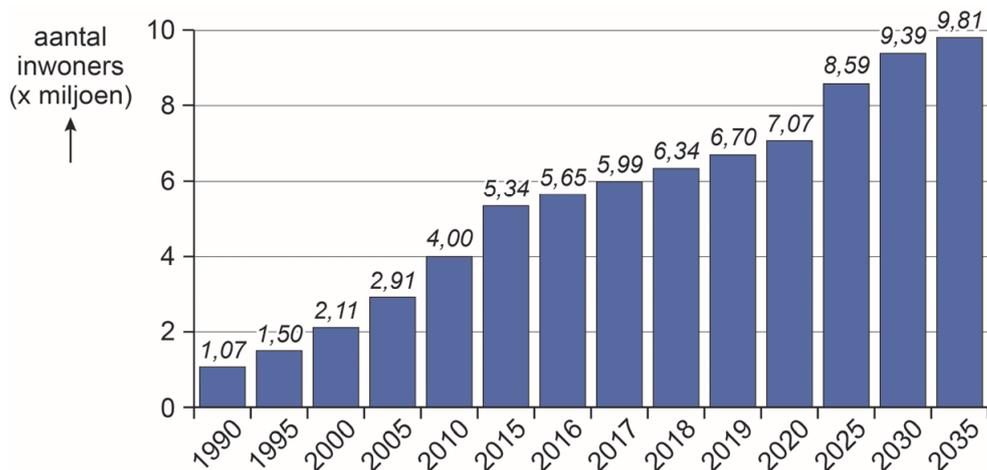
Fragment uit een krantenartikel

“Toen we naar Suzhou kwamen, moesten we onze kinderen achterlaten bij mijn ouders in de provincie Henan”, zegt Zhang. “Omdat we geen stadshukou hebben, was het lastig om de kinderen mee te nemen.”

- 1p 42 Lees bron 41.
De hukou-regeling was een belangrijke reden voor migranten om hun kinderen bij de grootouders achter te laten.
→ Geef vanuit de hukou-regeling een reden waarom veel ouders hun kind(eren) achterlaten bij de grootouders op het platteland.
- 1p 43 De laatste tien tot twintig jaar was de migratie in China vooral richting de groeisteden in het midden van China. Voor die tijd, tussen 1970 en 2000, vond in China ook veel migratie plaats.
Wat was tussen 1970 en 2000 de belangrijkste richting van de migratiestromen binnen China?
A van noord naar west
B van noord naar zuid
C van oost naar noord
D van oost naar west
E van west naar oost

bron 42

Inwoneraantal van Suzhou tussen 1990 en 2035 (verwachting)

- 2p 44 Bekijk bron 42.
De snelle bevolkingsgroei van Suzhou heeft invloed op de leefbaarheid in de stad.
→ Geef twee negatieve gevolgen van deze snelle bevolkingsgroei voor het wonen in de stad.

bron 43

Suzhou Industrial Park (SIP) bestaat 25 jaar

In 1994 werd het industriegebied 'Suzhou Industrial Park' (SIP) in het Jinji Lake-gebied in het oosten van Suzhou gebouwd. De Chinese regering besloot dat het een industriepark moest zijn onder leiding van de hightechindustrie, met moderne industrieën. Daarnaast werden in het SIP opleidingscentra geopend, gericht op de hightechindustrie.

In december 1994 werd Samsung Electronics Semiconductor in het park geopend en dit bedrijf werd daarmee de eerste buitenlandse onderneming in het SIP.

Daarna werden meer onderzoekscentra en ontwikkelingscentra opgezet door andere buitenlandse ondernemingen.

1p **45** Lees bron 43.

De meeste bedrijven streven naar winst.

→ Geef vanuit het streven naar winst een economische reden waarom het voor buitenlandse ondernemingen interessant is om een vestiging te hebben in een industriegebied zoals het SIP.

1p **46** Bekijk bron 42 en lees bron 43.

Tussen 1994, de komst van het SIP, en 2020 is het aantal inwoners van Suzhou gestegen met meer dan zes miljoen. Veel migranten komen van het Chinese platteland, maar slechts weinig van hen zijn gaan werken in de hightechindustrie van het SIP.

→ Geef de reden waarom maar weinig migranten afkomstig van het Chinese platteland werk hebben gevonden in de hightechindustrie.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

aardrijkskunde CSE GL en TL

Centraal examen vmbo

Tijdvak 1

Opgaven

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vmbo,

Bij het centraal examen aardrijkskunde GL en TL op woensdag 19 mei, aanvang 9.00 uur, moet de volgende mededeling aan het begin van de zitting bij de kandidaten bekend zijn.

Op **pagina 10**, bij **vraag 11**, moet

Uitspraak 1: de lage temperatuur in het noorden van Alaska zorgt ervoor dat daar geen bomen kunnen groeien.

vervangen worden door:

Uitspraak 1: de lage temperatuur in het noorden van Alaska zorgt ervoor dat daar nauwelijks bomen kunnen groeien.

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. P.J.J. Hendrikse,
voorzitter